

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KỸ THUẬT
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

LƯU KHÁNH LINH

**MÔ HÌNH ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP
THEO CHUẨN ĐẦU RA CHO SINH VIÊN
KHỐI NGÀNH KINH TẾ**

Chuyên ngành: GIÁO DỤC HỌC

Mã số chuyên ngành: 9140101

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Thành phố Hồ Chí Minh, tháng 06 năm 2022

Công trình được hoàn thành tại Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh.

Người hướng dẫn khoa học 1: TS. Phan Long

Người hướng dẫn khoa học 2: PGS.TS. Võ Văn Lộc

Phản biện 1: .....

Phản biện 2: .....

Phản biện 3: .....

Luận án sẽ được bảo vệ trước Hội đồng đánh giá luận án cấp cơ sở họp tại Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh vào ngày .... tháng .... năm 2022.

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1. Phan Long, Lưu Khánh Linh (2018). Đánh giá tính hiệu quả của hoạt động liên kết giữa cơ sở dạy nghề với doanh nghiệp tại Thành phố Hồ Chí Minh. *Tạp chí Thiết bị giáo dục*, số 174 kì 1 - tháng 8-2018, trang 87.
2. Lưu Khánh Linh (2020). Đánh giá kết quả học tập MH theo chuẩn đầu ra chương trình đào tạo. *Tạp chí giáo dục*, số đặc biệt tháng 5/2020, trang 67.
3. Lưu Khánh Linh (2020). Nghiên cứu về đánh giá SV và định hướng đánh giá SV theo chuẩn đầu ra chương trình đào tạo trình độ đại học. *Tạp chí giáo dục*, số 483 kì 1-8/2020, trang 6.
4. Lưu Khánh Linh (2020). Thực trạng hoạt động đánh giá kết quả học tập của SV tại Trường Đại học Tài chính – Marketing. *Tạp chí giáo dục*, số đặc biệt tháng 9/2020, trang 251.
5. Lưu Khánh Linh (2020). Giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động đánh giá kết quả học tập của SV Trường Đại học Tài chính – Marketing. *Tạp chí giáo dục*, số đặc biệt kì 2 tháng 11/2020, trang 326.
6. Lưu Khánh Linh, Phan Long (2020). The process of evaluating student based on university program learning outcomes. *VietNam Journal of Education*, 4 (4), 93-99.
7. Lưu Khánh Linh (2021). Đề xuất mô hình đánh giá kết quả học tập theo chuẩn đầu ra MH thuộc chương trình đào tạo trình độ đại học. *Tạp chí giáo dục*, số 510 kì 2-9/2021, trang 44.
8. Thai Dinh Do, Linh Giang Thi Le, Linh Khanh Luu, Huong Thi Do (2021). Recommendations contributing to the organization of teaching and learning to respond to the covid-19 pandemic at universities in Vietnam, *Journal of Management Information and Decision Science*, 24 (6).
9. Lưu Khánh Linh (2021). Một số mô hình đánh giá trong giáo dục. *Tạp chí khoa học quản lý giáo dục*, số 04 (32) tháng 12/2021, trang 80.

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Diễn giải
AUN-QA	Mạng lưới đảm bảo chất lượng trường đại học Đông Nam Á
Bộ GD&ĐT	Bộ Giáo dục và Đào tạo
CBQL	Cán bộ quản lý
CĐR	Chuẩn đầu ra
CĐRHP	Chuẩn đầu ra học phần
CTĐT	Chương trình đào tạo
ĐCHP	Đề cương học phần
HP	Học phần
GDĐH	Giáo dục đại học
GV	Giảng viên
KQHT	Kết quả học tập
PI	Performance Indicator – chỉ số đánh giá
SV	Sinh viên
SVTN	Sinh viên tốt nghiệp

MỞ ĐẦU

1. Lý do lựa chọn đề tài

1.1. Từ một thập niên trở lại đây, nền giáo dục và đào tạo Việt Nam được sự quan tâm rất lớn từ xã hội và các cơ quan quản lý nhà nước. Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI đã chỉ rõ trong Nghị quyết 29-NQ/TW ban hành ngày 04/11/2013 là: “đổi mới căn bản công tác quản lý giáo dục, đào tạo, nâng cao chất lượng, hiệu quả nghiên cứu và ứng dụng khoa học công nghệ, nhất là khoa học giáo dục và khoa học quản lý”. Đây là nội dung quan trọng, định hướng việc đổi mới giáo dục, đào tạo. Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI cũng chỉ rõ “đổi mới căn bản hình thức và phương pháp thi, kiểm tra và đánh giá kết quả giáo dục, đào tạo, bảo đảm trung thực, khách quan. Việc thi, kiểm tra và đánh giá kết quả giáo dục, đào tạo cần từng bước theo các tiêu chí tiên tiến được xã hội và cộng đồng giáo dục thế giới tin cậy và công nhận. Phối hợp sử dụng kết quả đánh giá trong quá trình học với đánh giá cuối kỳ, cuối năm học; đánh giá của người dạy với tự đánh giá của người học (sau đây gọi là sinh viên - SV); đánh giá của nhà trường với đánh giá của gia đình và của xã hội”. Quán triệt thực hiện nội dung chỉ đạo của Đảng, Bộ Giáo dục và Đào tạo (Bộ GD&ĐT) đã có những đột phá trong khâu quản lý, điều hành, triển khai đổi mới giáo dục và đào tạo, đặc biệt là giáo dục đại học. Theo đó, Thủ tướng chính phủ và Bộ GD&ĐT đã ban hành đầy đủ các văn bản chỉ đạo, điều hành và văn bản hướng dẫn cho cơ sở giáo dục đại học làm hành lang pháp lý cho việc đổi mới giáo dục theo định hướng năng lực, chú trọng giáo dục đáp ứng được chuẩn đầu ra (CĐR) của chương trình đào tạo.

1.2. Thực tiễn giáo dục đại học hiện nay đang theo xu thế tất yếu đó là chuyển sang mô hình giáo dục theo năng lực mà cụ thể hơn là giáo dục định hướng CĐR. Với định hướng giáo dục CĐR, việc xây dựng nội dung chương trình giảng dạy, phương pháp giảng dạy và phương pháp đánh giá SV đáp ứng các yêu cầu của CĐR được xem là một sự đổi mới nhằm đảm bảo chất lượng đào tạo. Đồng thời, với cơ chế tự chủ trong giáo dục đại học, yêu cầu các cơ sở giáo dục không chỉ minh bạch, công khai CĐR chương

trình đào tạo cho SV và các bên liên quan biết mà còn phải cung cấp minh chứng sinh viên tốt nghiệp đạt được những CDR nào của chương trình đào tạo đã tuyên bố với xã hội.

1.3. Trong thực tiễn cơ sở giáo dục triển khai đào tạo nguồn nhân lực nói chung và nguồn nhân lực thuộc lĩnh vực ngành kinh tế nói riêng cần đảm bảo hai vấn đề cơ bản đó là đánh giá được chất lượng đào tạo thể hiện qua mức độ SV đạt CDR chương trình đào tạo và tình hình việc làm, thu nhập của SV sau khi tốt nghiệp ra trường. Thực trạng đang diễn ra là số lượng SV tốt nghiệp ngành kinh tế khá nhiều nhưng không được nhà tuyển dụng đánh giá cao về kiến thức, kỹ năng chuyên môn và khả năng thích ứng nghề nghiệp; SV ra trường không có việc làm hoặc có việc làm không đúng ngành đào tạo. Theo số liệu khảo sát của Trung tâm hỗ trợ đào tạo và cung ứng nhân lực - Bộ GD&ĐT, báo cáo năm 2020 tổng hợp tình hình việc làm SV tốt nghiệp của 220/236 cơ sở giáo dục đại học cho thấy tỉ lệ SV có việc làm trên tổng số SV tốt nghiệp ra trường chỉ là 68,0%. Trong đó, xét về mối liên quan giữa đào tạo và việc làm, số SV làm việc đúng ngành đào tạo là 95.219 tương đương 56%, số SV có việc làm liên quan đến ngành đào tạo là 44.044 tương đương 25%, số SV có việc làm không liên quan đến ngành đào tạo là 32.748 tương đương 19%.

1.4. Bên cạnh đó, những năm qua đánh giá kết quả học tập (KQHT) của SV đã được cơ sở giáo dục chú trọng đổi mới, tạo sự chuyển biến toàn diện cả về mục tiêu, nội dung, hình thức, phương pháp tiến hành, bước đầu chuyển sang đánh giá năng lực của SV; song đánh giá SV trong quá trình dạy học vẫn còn nhiều mặt hạn chế, chưa thật sự tạo bước đột phá. Nội dung, tiêu chí, hình thức, phương pháp đánh giá KQHT còn rời rạc; kế hoạch đánh giá, quy trình đánh giá còn sơ sài. Hiện nay các cơ sở giáo dục đã triển khai đánh giá KQHT theo CDR, song việc đánh giá KQHT của SV chưa được thực hiện một cách hệ thống trong quá trình dạy học. Kết quả đánh giá chưa thật sự tin cậy, đảm bảo độ giá trị và nhất là chưa đánh giá được mức độ SV đạt CDR. Hơn nữa, việc đánh giá KQHT chưa theo một mô hình cụ

thể, chưa hiệu quả dẫn đến KQHT đạt được của SV chưa thể hiện được mức độ SV đạt CĐR.

1.5. Theo Thông tư 17/2021/TT-BGDĐT ngày 22/6/2021 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT quy định về chuẩn chương trình đào tạo; xây dựng, thẩm định và ban hành chương trình đào tạo các trình độ của giáo dục đại học, khoản 2 Điều 5 “CĐR chương trình đào tạo phải đo lường, đánh giá được theo các cấp độ tư duy làm căn cứ thiết kế, thực hiện và cải tiến nội dung và phương pháp giảng dạy; kiểm tra, đánh giá KQHT và cấp văn bằng cho người học”; khoản 2 Điều 9 “đánh giá KQHT của người học phải dựa trên CĐR, phải làm rõ mức độ đạt được của người học theo các cấp độ tư duy quy định trong CĐR của mỗi học phần...”; khoản 3 Điều 9 “đánh giá KQHT của người học phải dựa trên đánh giá quá trình và đánh giá tổng kết; làm cơ sở để kịp thời điều chỉnh hoạt động giảng dạy và học tập...”.

Từ các chỉ đạo của Đảng về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo trong đó chỉ rõ việc đổi mới đánh giá KQHT; sự chỉ đạo điều hành của Bộ GD&ĐT về việc đổi mới giáo dục bậc đại học, trong đó đẩy mạnh việc xây dựng, phát triển, vận hành chương trình đào tạo theo định hướng đảm bảo CĐR; đồng thời xuất phát từ thực tiễn đánh giá SV trong quá trình dạy học các học phần thuộc lĩnh vực ngành kinh tế, tác giả luận án nhận thấy cần phải nghiên cứu sâu hơn về đánh giá KQHT của SV, xây dựng một mô hình đánh giá KQHT với các bước quy trình sao cho khi vận dụng vào thực tiễn có thể đánh giá được mức độ đạt CĐRHP thuộc chương trình. Đó là lý do tác giả luận án lựa chọn đề tài nghiên cứu “*Mô hình đánh giá kết quả học tập theo chuẩn đầu ra cho sinh viên khối ngành kinh tế*”. Trong bối cảnh hiện nay, với yêu cầu SV ngành kinh tế cần đáp ứng CĐR chương trình đào tạo thì vận dụng **kết quả công trình nghiên cứu vào việc đánh giá KQHT của từng học phần là** mang tính cấp thiết.

2. Mục tiêu nghiên cứu

Trên cơ sở nghiên cứu lý luận, luận án khảo sát phân tích thực trạng và đề xuất mô hình đánh giá KQHT theo CĐR cho SV ngành kinh tế.

3. Khách thể, đối tượng nghiên cứu

- Khách thể nghiên cứu: Hoạt động đánh giá KQHT của SV trong quá trình dạy học.

- Đối tượng nghiên cứu: Mô hình đánh giá KQHT theo CĐR ở cấp độ học phần (sau đây gọi là CĐRHP) thuộc chương trình đào tạo ngành kinh tế.

4. Phạm vi nghiên cứu

- Về nội dung nghiên cứu: Nghiên cứu Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP thuộc chương trình đào tạo ngành kinh tế.

- Về địa bàn nghiên cứu: Khảo sát thực trạng đánh giá KQHT theo CĐRHP thuộc chương trình đào tạo ngành kinh tế tại Trường Đại học Cần Thơ (Khoa Kinh tế) và Trường Đại học Tài chính - Marketing (khoa Thương mại, Tài chính-Ngân hàng, Quản trị kinh doanh, Marketing, Kinh tế-Luật). Tiến hành kiểm nghiệm Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP tại Trường Đại học Tài chính – Marketing.

- Thời gian nghiên cứu: Từ năm 2015 đến năm 2021.

5. Giới hạn đề tài

Đề tài tập trung nghiên cứu trong giới hạn sau:

- Đánh giá KQHT được thực hiện ở cấp độ CĐR học phần, không thực hiện ở cấp độ CĐR bài học, cấp độ CĐR chương trình đào tạo.

- Đánh giá KQHT theo CĐRHP thuộc chương trình đào tạo ngành kinh tế, trình độ đại học.

- Kiểm nghiệm Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP đối với học phần Luật thương mại quốc tế, thuộc chương trình đào tạo chuyên ngành Thương mại quốc tế, ngành Kinh doanh quốc tế trình độ đại học.

6. Nhiệm vụ nghiên cứu

Đề tài tập trung giải quyết các nhiệm vụ sau:

- Hệ thống hoá cơ sở lý luận về đánh giá KQHT theo CĐRHP.

- Phân tích và đánh giá thực trạng về đánh giá KQHT theo CĐRHP.

- Đề xuất mô hình và kiểm nghiệm Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP.

7. Câu hỏi nghiên cứu

Đánh giá KQHT là khâu quan trọng của quá trình dạy học một học phần trong chương trình đào tạo. Để thực hiện nội dung đề tài, tác giả luận án tập trung nghiên cứu nhằm trả lời các câu hỏi sau:

- Hiện nay KQHT của SV có thể hiện được mức độ SV đạt CĐRHP hay không?

- Quy trình các bước đánh giá KQHT hiện nay có giúp ích cho GV trong việc đánh giá mức độ SV đạt CĐRHP không?

- Đối với các ngành lĩnh vực kinh tế, sự cần thiết khi triển khai đánh giá KQHT theo các chỉ số đánh giá kết quả thực hiện CĐRHP (sau đây là PI) và khái quát các bước quy trình thành một mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP?

8. Giả thuyết khoa học

Hiện nay việc đánh giá KQHT theo CĐR tại các cơ sở giáo dục đại học đã được GV thực hiện tuy nhiên vẫn còn chưa hiệu quả, nên việc GV thực hiện một cách đồng bộ các bước của Mô hình do tác giả đề xuất như xác định các chỉ số đánh giá kết quả thực hiện CĐR, tổ chức đánh giá KQHT (xác định nội dung, công cụ, hình thức, phương pháp đánh giá), thu thập kết quả đánh giá (điểm số), đánh giá mức độ đạt CĐRHP và lập hồ sơ CĐRHP sẽ giúp GV thuận lợi hơn trong việc đánh giá mức độ đạt CĐRHP của SV.

9. Phương pháp tiếp cận và phương pháp nghiên cứu

9.1. Phương pháp tiếp cận

9.1.1. Tiếp cận hệ thống - cấu trúc

Đánh giá KQHT theo CĐRHP là một hệ thống gồm các thành tố: nội dung đánh giá, tiêu chí đánh giá, phương pháp đánh giá, công cụ đánh giá; mô hình đánh giá KQHT của SV theo CĐRHP là một hệ thống gồm các thành tố: CĐRHP, đánh giá KQHT. Khi xây dựng và triển khai mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP sẽ tác động đồng bộ tất cả các thành tố nêu trên.

9.1.2. Tiếp cận mục tiêu

Mục tiêu dạy học hướng đến đảm bảo SV đạt được trình độ năng lực tối thiểu theo quy định của cơ sở giáo dục đại học. Các năng lực tối thiểu được

tuyên bố ở CDR chương trình đào tạo và tích hợp trong CDR từng học phần, do vậy đo lường mức độ đạt CDRHP là mục tiêu tất yếu, chi phối tất cả các thành tố của quá trình dạy học trong đó có đánh giá KQHT của SV. Mô hình đánh giá KQHT theo CDRHP giúp đạt mục tiêu tất yếu này.

9.1.3. Tiếp cận thực tiễn

Các cơ sở giáo dục đại học đã triển khai xây dựng và công bố CDR chương trình đào tạo theo quy định của Bộ GD&ĐT; việc đánh giá CDR của từng học phần là một tiêu chí để đạt kiểm định chất lượng chương trình đào tạo theo tiêu chuẩn của Bộ GD&ĐT hay của các tổ chức quốc tế. Trong thực tiễn, việc đánh giá KQHT đã được GV triển khai trong quá trình dạy học, nhưng nhìn chung quy trình đánh giá chưa thực hiện bài bản, đầy đủ các bước, chưa hiệu quả, dẫn đến KQHT từng học phần và KQHT toàn khóa học của SV chưa là một cơ sở xác đáng để cho biết SV đạt hay không đạt CDR.

9.2. Phương pháp nghiên cứu

9.2.1. Phương pháp nghiên cứu lý thuyết

Trong phương pháp nghiên cứu lý thuyết, tác giả luận án sử dụng phương pháp tổng hợp và phân tích tài liệu. Hệ thống hóa cơ sở lý luận từ công trình nghiên cứu của các tác giả trong và ngoài nước về đánh giá KQHT nói chung và đánh giá KQHT theo CDRHP nói riêng, tìm ra các lỗ hổng nghiên cứu liên quan đến vấn đề nghiên cứu.

9.2.2. Phương pháp nghiên cứu thực tiễn

9.2.2.1. Phương pháp điều tra bằng phiếu hỏi

Phiếu hỏi được phát đồng thời cho các đối tượng điều tra khảo sát. Tác giả luận án trực tiếp phát và thu phiếu hỏi, sau đó rà soát tính hợp lệ của phiếu hỏi, loại bỏ những phiếu hỏi không hợp lệ và tiến hành nhập liệu, thống kê mô tả, phân tích số liệu. Đối với các câu hỏi đóng mang tính định lượng, phân tích mô tả các nhận định bằng phương pháp thống kê toán học. Đối với các câu hỏi mở mang tính định tính, tổng hợp ghi nhận các ý kiến đa số, khách quan.

9.2.2.2. Phương pháp chuyên gia

Lấy ý kiến của chuyên gia qua phiếu hỏi và qua phỏng vấn sâu để xem xét mối liên hệ giữa các thành tố đánh giá KQHT theo tiếp cận CĐRHP, quy trình đánh giá KQHT từ đó nhận định tính khả thi, tính hiệu quả của Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP trong quá trình dạy học nói chung và quá trình đánh giá KQHT nói riêng. Các ý kiến của chuyên gia được ghi chép thành biên bản hoặc thu âm kỹ lưỡng. Thông tin cá nhân chuyên gia được mã hóa. Tất cả các ý kiến của chuyên gia được tổng hợp, các ý kiến trùng nhau hay gần nhau của đa số chuyên gia sẽ là kết luận chung nhận định về tính khả thi, tính hiệu quả của Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP.

9.2.3. Phương pháp thống kê toán học

Tiến hành nhập liệu, mã hóa số liệu, xử lý, thống kê số liệu thu thập từ phương pháp điều tra bảng hỏi. Phân tích các số liệu thống kê để đưa ra các nhận định đánh giá.

9.2.4. Phương pháp kiểm nghiệm kết quả

Kiểm nghiệm tính đúng đắn của giả thuyết nghiên cứu, tính khả thi, tính hiệu quả của Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP. Lựa chọn một học phần cụ thể thuộc chương trình đào tạo ngành kinh tế để tiến hành kiểm nghiệm.

10. Những đóng góp mới của đề tài

Về ý nghĩa khoa học, luận án đã nghiên cứu **tổng quan, phân tích, tổng hợp, hệ thống cơ sở lý luận về đánh giá KQHT theo CĐR trong giáo dục đại học nói chung, theo CĐRHP nói riêng** và sự liên kết giữa các thành tố của một Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP;

Về ý nghĩa thực tiễn, luận án đã đánh giá được:

(1) Thực trạng về đánh giá KQHT theo CĐRHP đối với ngành kinh tế như xác định, nội dung, phương pháp, công cụ, hình thức và quy trình đánh giá KQHT theo CĐRHP.

(2) Xây dựng được một Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP với đầy đủ các bước quy trình triển khai hoạt động đánh giá KQHT học phần sao cho khi vận dụng Mô hình vào thực tiễn dạy học chương trình đào tạo ngành

kinh tế trình độ đại học, GV đánh giá được mức độ đạt CĐR của tất cả học phần thuộc chương trình.

11. Cấu trúc luận án

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận - Khuyến nghị, Tài liệu tham khảo, Danh mục các công trình liên quan đến luận án và Phụ lục, luận án được chia thành 04 chương như sau:

Chương 1: Tổng quan về đánh giá KQHT theo CĐR trong giáo dục đại học.

Chương 2: Cơ sở lý luận về Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP chương trình đào tạo ngành kinh tế.

Chương 3: Thực trạng đánh giá KQHT theo CĐRHP chương trình đào tạo ngành kinh tế.

Chương 4: Mô hình và kiểm nghiệm Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP chương trình đào tạo ngành kinh tế.

Chương 1

TỔNG QUAN VỀ ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP THEO CHUẨN ĐẦU RA TRONG GIÁO DỤC ĐẠI HỌC

1.1. Các nghiên cứu về mối liên hệ giữa đánh giá kết quả học tập với chuẩn đầu ra và mục tiêu chương trình

Qua các nghiên cứu về mối liên hệ giữa đánh giá với các thành tố khác của quá trình dạy học trình độ đại học đã khẳng định mối liên kết chặt chẽ giữa CĐR, hoạt động dạy – học và đánh giá SV trong quá trình dạy học. Các nghiên cứu cũng chỉ rõ mối liên hệ giữa mục tiêu đào tạo và CĐR chương trình. Theo đó mục tiêu của CTĐT hướng đến kết quả mà cơ sở GDĐH phải đạt được sau quá trình đào tạo, còn CĐR CTĐT hướng đến kết quả mà SV phải đạt được sau quá trình học tập. Đối với một MH, mục tiêu dạy học của GV là giúp SV đạt CĐR MH, mục tiêu học tập của SV là đạt CĐR MH. Để đạt mục tiêu dạy học, trong quá trình tổ chức hoạt động dạy học, GV lựa chọn dạy những nội dung cốt lõi của MH hình thành CĐR, lựa chọn phương pháp dạy học và phương pháp đánh giá phù hợp với từng CĐR MH. Hay nói cách khác, CĐR là cơ sở để GV thiết kế quá trình dạy học của mình. Để đạt mục tiêu học tập, SV quan tâm đến nội dung đánh giá liên quan đến nội dung cốt lõi hình thành CĐR MH. Để việc đánh giá KQHT khách quan, các tiêu chí đánh giá được công bố cho SV biết trước.

1.2. Các nghiên cứu về đánh giá kết quả học tập ở trình độ đại học

Các nghiên cứu về đánh giá KQHT ở trình độ đại học đã cho thấy đánh giá được tiếp cận với định hướng khác nhau. Trước yêu cầu đổi mới đánh giá SV, trong những năm gần đây, đánh giá KQHT chủ yếu được tiếp cận theo định hướng phát triển năng lực. Các công trình nghiên cứu về xây dựng công cụ đánh giá KQHT, xây dựng tiêu chí đánh giá KQHT, phương pháp đánh giá KQHT, hình thức đánh giá KQHT, quy trình đánh giá sao cho đánh giá được kỹ năng nghề nghiệp của SV. Hiện nay, việc SVTN đạt CĐR là một quy định bắt buộc đối với cơ sở GDĐH, nhưng từ các công trình trên

cho thấy chưa có nghiên cứu nào về quản lý việc đánh giá CĐR cũng như quy trình đánh giá mức độ đạt CĐR của SV.

1.3. Các nghiên cứu về mô hình đánh giá kết quả học tập ở trình độ đại học

Các nghiên cứu về mô hình đánh giá KQHT ở trình độ đại học cho thấy đánh giá KQHT là một yếu tố không thể tách rời của CTDH; do đó đánh giá KQHT được thiết kế, rà soát trong quá trình thiết kế, rà soát CTDH. Khi mục tiêu của CTĐT thay đổi thì CTDH cập nhật theo, dẫn đến việc xem xét sự phù hợp giữa nội dung đánh giá, công cụ đánh giá, hình thức/phương pháp đánh giá với CTDH. Ngoài ra, nghiên cứu đã chỉ ra rằng quá trình đánh giá SV không chỉ được thực hiện bởi GV mà còn có các đối tượng khác tham gia như chính bản thân SV, SV cùng lớp, nhà tuyển dụng. Trong bối cảnh đào tạo theo học chế tín chỉ hiện nay, đánh giá KQHT theo định hướng phát triển năng lực SV được triển khai tại các cơ sở GDĐH. Để đảm bảo chất lượng giáo dục, các cơ sở GDĐH ban hành chuẩn đánh giá năng lực, GV xây dựng các tiêu chí đánh giá dựa trên chuẩn năng lực, SV yêu cầu thể hiện năng lực của mình qua sản phẩm học tập cụ thể và đơn vị chức năng của cơ sở giáo dục có trách nhiệm thông tin về đánh giá KQHT. Chuẩn đánh giá năng lực, tiêu chí đánh giá, sản phẩm học tập, các thông tin về đánh giá KQHT được thể hiện đầy đủ trong ĐCCT. Để có thể đánh giá KQHT theo hướng phát triển năng lực của SV, cơ sở giáo dục đảm bảo các yếu tố đầu vào phục vụ cho CTĐT, các yếu tố đầu ra và các quy trình hoạt động như: Quy trình xây dựng chuẩn đánh giá năng lực, quy trình xây dựng ĐCCT, quy trình xây dựng tiêu chí đánh giá, quy trình đánh giá sản phẩm học tập. Đánh giá tiếp cận theo CĐR được thực hiện bởi một chu trình gồm 4 bước: xác định CĐR dự kiến, nhất quán phương pháp đánh giá với từng CĐR MH, dùng nhiều phương pháp đánh giá để thu thập dữ liệu, dùng thông tin đánh giá KQHT để cải tiến dạy học.

Các nghiên cứu về mô hình đánh giá KQHT chủ yếu chỉ ra mối liên hệ giữa đánh giá KQHT của SV với các yếu tố khác trong một bối cảnh đào

tạo hoặc một chu trình đánh giá hoặc một định hướng tiếp cận. Mô hình đánh giá KQHT chưa thể hiện việc đánh giá được mức độ SV đạt CĐR.

Trong giai đoạn hiện nay, đánh giá KQHT chuyển sang định hướng năng lực mà cụ thể là đánh giá theo CĐR. Song từ các nguyên cứu trên cho thấy, đánh giá KQHT theo CĐRHP chưa có một mô hình riêng biệt, theo đó để triển khai tổ chức thực hiện mà phần lớn đánh giá KQHT được lồng ghép vào các mô hình khác như là một thành tố không thể thiếu trong mô hình đó.

CHƯƠNG 2

CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ MÔ HÌNH ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP THEO CHUẨN ĐẦU RA HỌC PHẦN CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO NGÀNH KINH TẾ

2.1. Các khái niệm liên quan

- CĐRHP là các yêu cầu tối thiểu về kiến thức, kỹ năng, thái độ mà SV đạt được khi kết thúc quá trình học tập HP.

- Kết quả học tập là thành quả đạt được của SV trong quá trình học tập, nó phản ánh mức độ đáp ứng yêu cầu học tập theo định hướng CĐRHP và CĐR CTĐT.

- Đánh giá KQHT theo CĐRHP là quá trình thu thập, xử lý và phân tích thông tin về KQHT của HP thuộc CTĐT để xác định mức độ đạt CĐRHP.

2.2. Yêu cầu của đánh giá kết quả học tập theo chuẩn đầu ra học phần

Phải đảm bảo đo lường được mức độ đạt CĐRHP, đảm bảo tính khách quan công bằng, đảm bảo tính toàn diện, đảm bảo tính thường xuyên có hệ thống và đảm bảo tính phát triển của một CTĐT.

2.3. Nội dung, công cụ/tiêu chí, hình thức, phương pháp đánh giá

Nội dung đánh giá tập trung vào các nội dung cốt lõi của HP hình thành CĐR. Công cụ đánh giá thể hiện rõ tiêu chí đánh giá, các tiêu chí này phù hợp với CĐRHP. Hình thức đánh giá đảm bảo thực hiện theo quy định của Bộ GD&ĐT. Phương pháp đánh giá đa dạng phụ thuộc vào GV thiết kế sao cho đánh giá được CĐRHP, có thể đánh giá qua quan sát, đánh giá qua vấn đáp, đánh giá qua kiểm tra viết. Kết quả đánh giá đảm bảo tính giá trị và độ tin cậy, phản ánh được mức độ đạt CĐRHP, trình độ năng lực thực tế và sự tiến bộ trong học tập của SV.

2.4. Quy trình đánh giá kết quả học tập theo chuẩn đầu ra học phần hiện nay

Quy trình đánh giá KQHT theo CĐRHP hiện nay được thực hiện theo 4 bước: Bước 1, xác định CĐR. Bước 2, xác định cách thức đánh giá KQHT

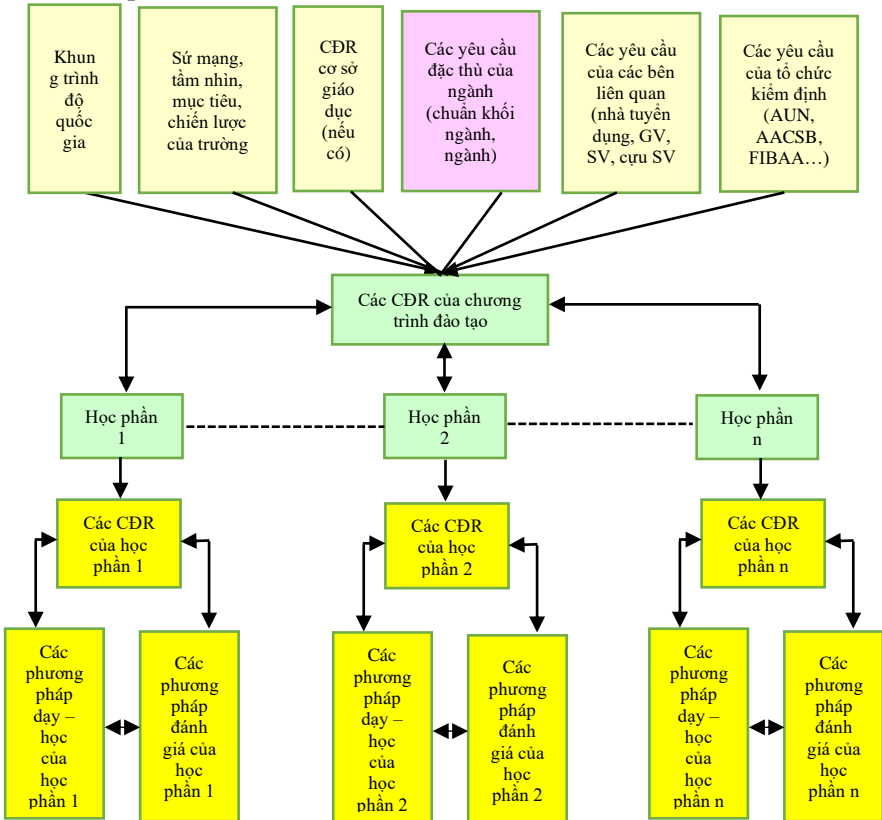

theo CDR. Bước 3, triển khai các hình thức và phương pháp đánh giá. Bước 4, đổi mới phương pháp dạy học.

2.5. Mô hình đánh giá kết quả học tập theo chuẩn đầu ra học phần

- Khái niệm Mô hình đánh giá KQHT theo CDR HP: là một cấu trúc thể hiện sự liên kết giữa thành tố đánh giá KQHT và thành tố CDRHP. Mô hình khái quát quy trình triển khai thực hiện đánh giá KQHT trong mối liên hệ với CDRHP nhằm đo lường mức độ SV đạt CDR khi hoàn thành HP.

- Cơ sở thiết kế mô hình: Mô hình đánh giá KQHT theo CDRHP ngành kinh tế được xây dựng trên cơ sở sự gắn kết giữa CDR chương trình đào tạo với các học phần và với các CDRHP.

Hình 2.3. Sự gắn kết giữa chuẩn đầu ra chương trình đào tạo và học phần, chuẩn đầu ra học phần

- Các yếu tố cấu trúc Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP gồm có CĐR, chiến lược/kế hoạch giảng dạy và học tập đảm bảo đáp ứng CĐR và đánh giá KQHT (nội dung, phương pháp, công cụ/tiêu chí, hình thức đánh giá).

CHƯƠNG 3

THỰC TRẠNG ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP THEO CHUẨN ĐẦU RA HỌC PHẦN CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO NGÀNH KINH TẾ

Khảo sát thực trạng theo 9 nội dung:

- (1) Nhận thức tầm quan trọng của đánh giá KQHT theo CĐRHP.
- (2) Việc đáp ứng các yêu cầu của đánh giá KQHT theo CĐRHP.
- (3) Nội dung đánh giá KQHT theo CĐRHP.
- (4) Công cụ và tiêu chí đánh giá KQHT theo CĐRHP (bài kiểm tra, thi).
- (5) Hình thức đánh giá KQHT theo CĐRHP.
- (6) Phương pháp đánh giá KQHT theo CĐRHP.
- (7) Quy trình chung đánh giá KQHT theo CĐRHP.
- (8) Quy trình thiết kế bài kiểm tra đánh giá KQHT theo CĐRHP.
- (9) Các nhận định chung về đánh giá KQHT theo CĐRHP.

Khảo sát thực trạng thực hiện theo phương pháp điều tra bằng phiếu hỏi và phương pháp thống kê toán học. Phát phiếu hỏi đến GV, CBQL và SV. Các dữ liệu thu thập được xử lý bằng phương pháp thống kê toán học trên ứng dụng SPSS và MS. Excel.

Công cụ khảo sát gồm có 3 phiếu hỏi sau đây:

- Phiếu lấy ý kiến GV về thực trạng đánh giá KQHT theo CĐRHP.
- Phiếu lấy ý kiến CBQL về thực trạng đánh giá KQHT theo CĐRHP.
- Phiếu lấy ý kiến SV về thực trạng đánh giá KQHT theo CĐRHP.

Thang đo kết quả khảo sát: sử dụng thang đo tần suất, thang đo tỉ lệ phần trăm và thang đo Likert 5 mức độ.

Số lượng mẫu khảo sát được tính toán theo công thức và đảm bảo đáp ứng độ tin cậy là 95%.

Khảo sát thực trạng qua ý kiến của 228 GV và 773 SV tại Trường Đại học Tài chính – Marketing và Trường Đại học Cần Thơ (khoa kinh tế) bằng công cụ là phiếu hỏi thiết kế dành riêng cho GV và SV cho thấy:

(1) Đánh giá KQHT theo CĐRHP CTĐT ngành kinh tế có tầm quan trọng trong quá trình dạy học, tuy nhiên tình hình đánh giá KQHT theo

CĐRHP còn chưa quy củ. Đánh giá SV chưa đáp ứng các yêu cầu của đánh giá KQHT theo CĐRHP; chưa đảm bảo tính khách quan, tính toàn diện, tính hệ thống, tính phát triển.

(2) Nội dung đánh giá chưa bao quát toàn diện, chưa bám sát nội dung cốt lõi của HP mà SV cần lĩnh hội để đáp ứng CĐR.

(3) Công cụ đánh giá thông thường là các bài kiểm tra, bài thi tập trung dạng câu hỏi tự luận, câu hỏi tự luận kết hợp câu hỏi trắc nghiệm hoặc các nhiệm vụ học tập, đề tài giao cho cá nhân, nhóm SV thực hiện; song các nhiệm vụ học tập, các đề tài giao cho SV chưa được GV công bố tiêu chí, thang điểm, nội dung đánh giá (phiếu tiêu chí đánh giá/rubric)... và dẫn đến kết quả đánh giá chưa thật sự khách quan, công bằng.

(4) Hình thức đánh giá KQHT HP thường sử dụng là đánh giá quá trình và đánh giá cuối kỳ theo quy định của nhà trường.

(5) Phương pháp đánh giá thường được sử dụng nhiều nhất trong quá trình dạy học là phương pháp quan sát, phương pháp kiểm tra viết. Theo đó phương pháp quan sát được sử dụng để đánh giá sự chuyên cần, kỹ năng mềm (làm việc nhóm, khả năng thuyết trình...); phương pháp kiểm tra viết thường được thể hiện qua các bài thi, kiểm tra dạng câu hỏi trắc nghiệm tự luận, trắc nghiệm khách quan hoặc kết hợp cả hai, qua các sản phẩm thực hiện của SV như bài tập lớn, tiểu luận...

(6) Quy trình đánh giá KQHT theo CĐRHP chưa được thực hiện bài bản, đầy đủ các bước. Đối với từng bước quy trình, chưa thực hiện đầy đủ các công việc để có thể triển khai đánh giá KQHT của HP một cách hữu hiệu nhất. Cụ thể là:

- Chưa chuyển hóa tương ứng thành các chỉ số đánh giá CĐR cụ thể hơn theo cấp độ tư duy nhận thức, tập trung vào nội dung cốt lõi hình thành CĐRHP;

- Nội dung đánh giá chưa phù hợp với nội dung cốt lõi hình thành CĐR;

- Chưa xây dựng Phiếu tiêu chí đánh giá cho các bài kiểm tra;

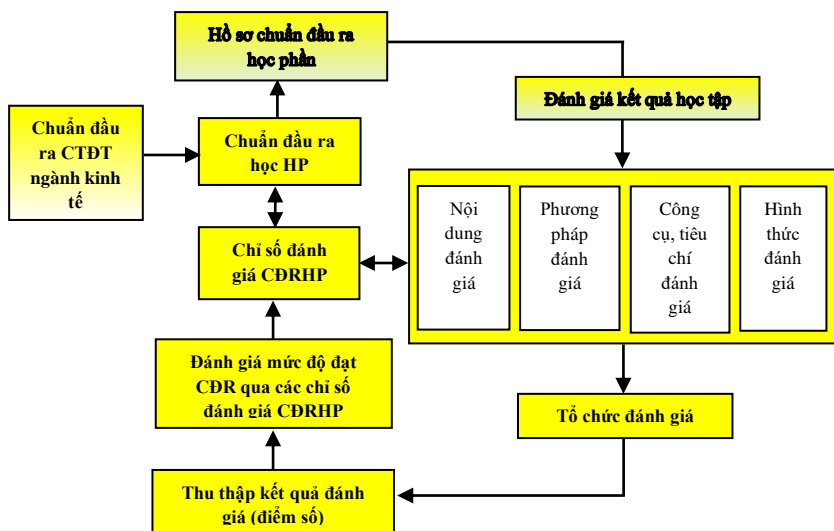
- Chưa xác định hình thức, phương pháp đánh giá phù hợp với từng CĐRHP;

- Chưa lập kế hoạch và phổ biến kế hoạch đánh giá KQHT cho SV (hình thức, phương pháp, nội dung, công cụ và tiêu chí đánh giá...);
- Chưa có hệ thống một chuỗi các bài kiểm tra, bài thi phù hợp với CĐR đã công bố;
- Chưa tổng hợp điểm số, phân tích KQHT và đánh giá mức độ đạt SV đạt CĐRHP.

Hoạt động đánh giá KQHT hiện nay chưa đảm bảo đánh giá được mức độ đạt CĐRHP, dẫn đến KQHT của SV chưa phản ánh mức độ SV đáp ứng CĐRHP.

CHƯƠNG 4

MÔ HÌNH VÀ KIỂM NGHIỆM MÔ HÌNH ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP THEO CHUẨN ĐẦU RA HỌC PHẦN CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO NGÀNH KINH TẾ

Hình 4.1. Mô hình đánh giá kết quả học tập theo chuẩn đầu ra học phần

Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP CTĐT ngành kinh tế thể hiện mối liên hệ giữa các thành tố đánh giá KQHT theo tiếp cận CĐR. CĐRHP được cụ thể, rõ ràng hơn qua việc xác lập các chỉ số đánh giá cho các CĐR của HP đó. Các chỉ số đánh giá kết quả thực hiện CĐRHP này cụ thể hóa đến từng nội dung cốt lõi của bài học/ chủ đề.

Quy trình triển khai đánh giá KQHT theo Mô hình mà tác giả luận án đề xuất gồm các bước được khái quát như sau:

- Bước 1: Xác định chỉ số đánh giá CĐRHP.
- Bước 2: Tổ chức đánh giá KQHT.
- Bước 3: Thu thập kết quả đánh giá (điểm số).
- Bước 4: Đánh giá mức độ đạt CĐRHP.
- Bước 5: Lập hồ sơ CĐRHP.

Quá trình kiểm nghiệm Mô hình được trải qua 3 giai đoạn:

- Giai đoạn trước khi triển khai kiểm nghiệm: cung cấp thông tin, hướng dẫn kiểm nghiệm.

Giai đoạn triển khai kiểm nghiệm: xác định chỉ số đánh giá CĐRHP, tổ chức đánh giá (nội dung đánh giá, phương pháp, công cụ, hình thức), thu thập kết quả đánh giá qua điểm số, tiến hành phân tích đánh giá mức độ đạt CĐRHP, lập hồ sơ CĐRHP.

Giai đoạn sau khi triển khai kiểm nghiệm: lấy ý kiến qua phiếu hỏi và **phỏng vấn sâu chuyên gia** về tính khả thi và hiệu quả của Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP.

Kết quả kiểm nghiệm Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP cho thấy:

(1) Xét trên tổng thể 50 SV của lớp học phần: 50 SV (tỷ lệ 100%) có điểm học phần đạt yêu cầu, song chỉ có 23/50 SV (tỷ lệ 46%) đạt yêu cầu tất cả các PI → tương ứng có 23/50 SV đạt CĐRHP và 27/50 SV chưa đạt yêu cầu.

(2) Xét theo PI: chỉ có PI-1.2 có 100% SV đạt yêu cầu. Xét cụ thể từng PI, cho thấy có 27/50 SV (tỷ lệ 54%) chưa đạt yêu cầu đối với ít nhất một PI. Phân tích riêng từng PI, kết quả cho thấy: PI-1.1: có 2/50 SV, tỷ lệ 4% chưa đạt yêu cầu.

PI-1.3: có 2/50 SV, tỷ lệ 4% chưa đạt yêu cầu.

PI-1.4: có 2/50 SV, tỷ lệ 4% chưa đạt yêu cầu.

PI-1.5: có 3/50 SV, tỷ lệ 6% chưa đạt yêu cầu.

PI-2.1: có 1/50 SV, tỷ lệ 2% chưa đạt yêu cầu.

PI-2.2: có 3/50 SV, tỷ lệ 6% chưa đạt yêu cầu.

PI-2.3: có 4/50 SV, tỷ lệ 8% chưa đạt yêu cầu.

PI-3.1: có 13/50 SV, tỷ lệ 26% chưa đạt yêu cầu.

PI-3.2: có 2/50 SV, tỷ lệ 4% chưa đạt yêu cầu.

PI-4.1: có 5/50 SV, tỷ lệ 10% chưa đạt yêu cầu.

PI-4.2: có 12/50 SV, tỷ lệ 24% chưa đạt yêu cầu.

(3) Xét về nội dung học phần: căn cứ vào kết quả điểm số của các PI, SV có điểm học phần tương đồng nhưng có khác biệt về mức độ đạt CĐRHP hoặc khác biệt về nội dung kiến thức mà SV chưa lĩnh hội được. Chẳng hạn

như trường hợp SV4, SV5 có điểm học phần là 7,0 điểm, cùng chưa đạt CĐR K1, A1 nhưng nội dung chưa lĩnh hội liên quan đến 2 chương khác nhau. SV4 chưa đạt CĐRHP liên quan đến chương 5, còn SV5 chưa đạt CĐRHP liên quan đến chương 3. Trường hợp SV14 và SV46 có điểm học phần là 5,0 điểm, cùng chưa đạt CĐR là S1, S3, A2, A3, cả 2 SV này đều chưa đạt CĐR liên quan đến chương 3 và chương 5.

Qua kiểm nghiệm Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP đối với một HP Luật thương mại quốc tế thuộc lĩnh vực ngành kinh tế cho thấy khi GV thực hiện theo các bước quy trình nêu trên một cách hệ thống, GV thu thập, thống kê và phân tích được điểm số KQHT của SV, từ đó có thể đánh giá mức độ SV đạt hoặc chưa đạt các chỉ số đánh giá CĐR, qua đó có thể đánh giá mức độ SV đạt hoặc chưa đạt CĐRHP; đồng thời xác định rõ nội dung kiến thức nào của HP mà SV chưa lĩnh hội được.

Qua lấy ý kiến **30 GV, CBQL bằng công cụ phiếu hỏi và phỏng vấn sâu 30 chuyên gia** cho thấy về mặt cấu trúc Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP thể hiện mối liên hệ chặt chẽ giữa thành tố CĐRHP thuộc CTĐT ngành kinh tế với thành tố đánh giá KQHT. Đồng thời thể hiện một mối liên kết có hệ thống giữa các bước công việc triển khai theo Mô hình.

Kết quả kiểm nghiệm với HP Luật thương mại quốc tế và lấy ý kiến chuyên gia để kiểm chứng mô hình cho thấy: Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP hoàn toàn khả thi, hiệu quả với thực tiễn đánh giá KQHT trong giảng dạy đại học hiện nay. Việc vận dụng, nhân rộng Mô hình vào tất cả các HP của CTĐT để phân tích, đánh giá mức độ SV đạt CĐRHP là rất cần thiết góp phần nâng cao đánh giá KQHT của SV.

KẾT LUẬN - KHUYẾN NGHỊ

1. Kết luận

Đánh giá SV là một lĩnh vực thuộc khoa học giáo dục. Về mặt lý luận, đánh giá KQHT theo CĐRHP có tầm quan trọng rất lớn, thể hiện ở vai trò định hướng cho GV triển khai hoạt động đánh giá, xác định nội dung đánh giá, lựa chọn phương pháp và hình thức đánh giá công cụ đánh giá SV một cách phù hợp. Qua đánh giá KQHT, GV xác định mức độ SV đạt CĐRHP. Kết quả đánh giá là cơ sở để trường ra các quyết định cấp chứng chỉ, văn bằng. Bên cạnh đó, kết quả đánh giá theo CĐR còn thể hiện vai trò tự chủ, chịu trách nhiệm về chất lượng đào tạo của trường với xã hội.

Các hoạt động đánh giá được diễn ra trong suốt quá trình vận hành một CTĐT từ đánh giá đầu vào, đánh giá quá trình/thường xuyên, đánh giá tổng kết/cuối kỳ. Mỗi HP trong CTĐT đều có đóng góp nhất định trong việc hình thành CĐR, nhưng thực trạng cho thấy việc đánh giá mức độ đạt CĐRHP thông qua việc KQHT còn chưa triển khai hiệu quả, dẫn đến việc chưa thể đánh giá được mức độ SV đạt CĐRHP. Nguyên nhân khách quan nổi bật nhất là do cơ sở giáo dục chưa quy định quy trình đánh giá KQHT theo CĐRHP một cách rõ ràng, mang tính thực chất; chưa nêu cao vai trò, trách nhiệm của GV trong việc thu thập, thống kê, phân tích điểm số KQHT của SV để đánh giá mức độ SV đạt hoặc chưa đạt CĐRHP. Một nguyên nhân khác nữa là do CĐRHP còn được phát biểu một cách chung chung, chưa cụ thể nên cũng rất khó đo lường và đánh giá. Việc lập kế hoạch đánh giá thể hiện sự liên kết giữa CĐRHP và hoạt động đánh giá còn chưa được tất cả GV chú trọng thực hiện một cách đồng bộ đối với các HP thuộc CTĐT. Nội dung đánh giá chưa theo trọng tâm nội dung hình thành CĐRHP. Phương pháp đánh giá và công cụ đánh giá chưa phù hợp với CĐR. Việc thông tin phản hồi cho SV hiện nay cơ bản chỉ là thông tin về điểm số KQHT của HP, chưa phản hồi cho SV biết đạt hoặc chưa đạt CĐRHP hay đạt/chưa đạt những nội dung nào của HP. Nói chung thực trạng về quy trình đánh giá KQHT hiện nay còn nhiều hạn chế, chưa đánh giá được mức độ SV đạt CĐR.

Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP được đề xuất nhằm giải quyết khắc phục thực trạng còn nhiều bất cập nêu trên. Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP được cấu trúc từ các thành tố của đánh giá KQHT tiếp cận CĐR. Các thành tố của đánh giá KQHT có mối liên hệ chặt chẽ với nhau tập trung vào CĐRHP.

Đối với Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP, quy trình triển khai đánh giá được xem là một quá trình có hệ thống, đồng bộ. Quy trình triển khai thực hiện Mô hình được khái quát thành 5 bước:

- Bước 1: Xác định chỉ số đánh giá CĐRHP
- Bước 2: Tổ chức đánh giá (xác định nội dung, phương pháp, công cụ, hình thức và triển khai đánh giá)
- Bước 3: Thu thập kết quả đánh giá (điểm số)
- Bước 4: Đánh giá mức độ đạt CĐRHP
- Bước 5: Lập hồ sơ CĐRHP

Qua kiểm nghiệm đầy đủ các bước triển khai Mô hình đánh giá KQHT theo CĐR ở cấp độ HP cho thấy Mô hình có tính khả thi và hiệu quả với thực tiễn dạy học đại học ngành kinh tế trong bối cảnh đổi mới toàn diện và căn bản giáo dục, nhất là trong lĩnh vực đánh giá người học.

2. Khuyến nghị

Để Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP được vận dụng và nhân rộng vào thực tiễn quá trình dạy học, kiểm tra đánh giá; đồng thời có đầy đủ cơ sở pháp lý cho các cơ sở GDĐH thực hiện đồng bộ các giải pháp cải tiến đánh giá KQHT của SV tiếp cận định hướng giáo dục theo CĐR; làm đòn bẩy thúc đẩy cả tập thể sư phạm từ GV đến các cấp quản lý chuyên môn, cấp quản lý chức năng thực hiện cải tiến việc đánh giá KQHT của SV, đánh giá được mức độ đạt CĐR công bố. Qua đó thể hiện vai trò tự chủ, nâng cao trách nhiệm giải trình với xã hội về chất lượng đào tạo của cơ sở GDĐH. Tác giả luận án khuyến nghị các nội dung như sau:

2.1. Đối với Bộ Giáo dục và Đào tạo

- Ban hành các chuẩn ngành làm cơ sở xây dựng CĐR CTĐT và CĐRHP phù hợp.

- Hướng dẫn chi tiết hơn về việc xây dựng, công bố CĐRHP và đánh giá mức độ đạt CĐRHP và CĐR CTĐT.

- Quản lý tối ưu việc đánh giá CĐR CTĐT tại các cơ sở GDĐH, làm cơ sở để công khai chất lượng sản phẩm đầu ra của GDĐH.

2.2. Đối với các cơ sở giáo dục đại học

- Chủ động nghiên cứu triển khai ban hành Quy định về quy trình đánh giá KQHT theo CĐRHP cho tất cả các HP thuộc CTĐT, đồng thời vận dụng Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP trong nhà trường không những cho các ngành kinh tế mà còn có thể vận dụng cho các ngành lĩnh vực khác;

- Tập huấn cho đội ngũ GV về định hướng giáo dục theo CĐR, về quy trình đánh giá KQHT theo CĐRHP mà Mô hình đề xuất.

- Ngoài việc công bố KQHT cho SV qua điểm số, trường cần hướng đến việc công bố cho SV về mức độ đạt CĐRHP và CĐR CTĐT.

2.3. Đối với giảng viên

- Nâng cao tinh thần hỗ trợ SV, giúp SV đạt CĐRHP qua việc đổi mới cách thức tổ chức hoạt động dạy học HP, tăng cường đổi mới đánh giá KQHT phù hợp với CĐRHP.

- Xác định mục tiêu dạy học rõ ràng, xác định CĐRHP cụ thể và vận dụng Mô hình đánh giá KQHT theo CĐRHP vào quá trình dạy học của mình. Phân tích KQHT của SV để xác định mức độ SV đạt CĐR và cải tiến dạy học.

2.4. Đối với sinh viên

- Xác định mục tiêu học tập rõ ràng, hướng đến mục tiêu đạt CĐRHP và CĐR CTĐT, tăng cường động cơ và ý thức, thái độ học tập tích cực.

- Thiết lập chiến lược học tập đạt CĐRHP, trong đó xác định nội dung học tập, thời gian học tập và CĐRHP cần đạt được.

2.5. Các vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu

Tác giả luận án nhận thấy đánh giá KQHT theo CĐR CTĐT nói chung và CĐRHP CTĐT ngành kinh tế nói riêng vẫn còn là vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu và đưa ra các giải pháp cụ thể nhằm đánh giá hiệu quả của quá

trình dạy học HP, nhằm cải tiến chất lượng đào tạo và cải tiến hoạt động đánh giá KQHT. Các vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu:

(1) Trong quá trình thực hiện đề tài, nội dung luận án đi sâu nghiên cứu các bước quy trình triển khai Mô hình đánh giá KQHT theo CĐR và mối liên kết giữa các chỉ số đánh giá CĐR với CĐRHP và nội dung HP mà chưa nghiên cứu sâu về đa dạng phương pháp đánh giá. Phương pháp đánh giá qua hồ sơ học tập của SV trình độ đại học cần được sớm nghiên cứu để góp phần phong phú, đổi mới phương pháp đánh giá KQHT và tăng hiệu quả đánh giá KQHT.

(2) Trong khuôn khổ luận án chỉ tập trung nghiên cứu Mô hình và quy trình để GV triển khai thực hiện sao cho có thể đánh giá mức độ SV đạt CĐRHP thông qua KQHT của SV, do vậy vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu sâu hơn đó là quy trình SV tự đánh giá KQHT của chính mình đối với HP và các bên liên quan đánh giá mức độ đạt CĐR của SV.

(3) Đánh giá CĐR về kiến thức, kỹ năng được triển khai tương đối thuận lợi qua các thang đánh giá nhận thức. Trong khuôn khổ nghiên cứu nội dung luận án, đánh giá CĐR về thái độ được tích hợp vào quá trình đánh giá CĐR về kiến thức hoặc kỹ năng. Việc đánh giá thái độ phần lớn được thực hiện qua phương pháp quan sát, nhận định của GV về một số tiêu chí đánh giá thái độ đã thiết kế sẵn. Do vậy muốn đánh giá riêng biệt theo đúng thành phần cấu trúc của CĐRHP bao gồm kiến thức, kỹ năng, thái độ thì cần có các nghiên cứu chuyên sâu liên quan đến đánh giá CĐR về thái độ.

(4) Đánh giá KQHT theo CĐR cần được triển khai nghiên cứu ở cấp độ CĐR CTĐT đối với tất cả các ngành.

-----***-----